

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VIII. tečaj.

V Gorici, 1889.

7. zvezek.

Za neomadežano spočetje B. D. M. Po sklepnicah.

Ÿ. Vsa lepa si, Marija.

R). Vsa lepa si, Marija.

Ÿ. In izvirnega madeža ni na tebi

R). In izvirnega madeža ni na tebi.

Ÿ. Ti slava jeruzalémska.

R). Ti veselje izraélsko.

Ÿ. Ti čast našega naroda.

R). Ti zavetnica grešnikov.

Ÿ. O Marija.

R). O Marija.

Ÿ. Devica premodra.

R). Mati premila.

Ÿ. Prosi za nas.

R). Posrédovaj za nas pri Gospodu Jezusu Kristusu.

Ÿ. V svojem spočetji, o Devica, si neomadežana bila.

R). Prosi za nas Očeta, katerega Sinu si porodila.

Molimo.

Bog, ki si po neomadežanem spočetji presvete Device svojemu Sinu dostojno prebivališče pripravil, prosimo, da, ki si njo vsled previdene smerti ravno tistega svojega Sinu sleherne oskrumbe obvaroval, daj tudi nam po njeni priprošnji čistim k tebi priti. Po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Življenje sv. Janeza Kapistrana.

VI. poglavje.

Janez Kapistran v Vratislavi in Krakovu;
Turki pridejo v Evropo.

Vže v poprejšnem poglavji sem omenil, da je leta 1451 povabil poljski kralj Kazimir IV. Janeza Kapistrana, naj pride tudi v njegovo kraljestvo oznanovat božjo besedo. V pismu hvali najprej papeža, da skerbi tudi za slovenske narode. Pokazal je to s tem, ker je poslal na Češko moža, ki slovi po vseh krajih zaradi svoje zgovornosti v pridigah, in zaradi čudežev, ki jih dela, posebno pa zaradi pobožnega ostrega življenja. Priserčno prosi Janeza Kapistrana, naj kmalu pride k njemu. Saj je poljski narod iz serca vdan katoliški cerkvi. Tudi vojvodina Litva je sprejela vže za časa kralja Vladislava, njegovega očeta, kerščansko vero. Povsod je zginilo iz dežele malikovavstvo; častijo in molijo prebivalci le pravega Boga. Poljaki in Litvani priserčno hrepene videti in slišati velikega apostola Janeza; pripravljeni so ga slušati v vseh rečeh. Razun tega so v kraljestvu obširne pokrajine, po katerih prebivajo gerški razkolniki. Tudi ti ga želé videti. Če bo prišel k njim, obljubili so nastopiti pot, katero jih bo učil, ter verniti se v naročje katoliške cerkve. Če so mu vže toliko na skerbi husitski Čehi, da so mu prijetne in sladke vse težave in nevarnosti, ko gre za zveličanje njih duš, naj so mu še tem bolj pri serci Rusi, ki so mu vdani iz serca. Če tudi Čehi in Rusi tavajo po temoti zmot, je vender mnogo upanja, da se bodo le ti poprej spreobrnili. Ruski narod ima resnično hrepenenje po resnici in dobrem; je priprost in brez vsake svetne učenosti, ki napihuje in dela, da se človek rad termasto derži zmote; da ne pripoznava veljave rimskega papeža in ni v edivosti z rimsko cerkvijo, to prihaja od tod, ker je bil tako navažen in vzgojen.

Na zadnje prosi kralj Janeza v imenu in po zgledu apostoljev, ki so prehodili toliko dežel in pokrajin, da razširjajo Jezusovo ime, naj pač gotovo pride; saj je od tega odvisno spreobrnjenje toliko narodov; naj pomisli, koliko duš bo pripeljal v nebesa, če pride, in koliko pustil, da se pogube, če se bo obo-

tavljaj. Brez zamude naj se odpravi na pot, kamer ga vabi toliko narodov. Tudi mu kralj sporoči, da bodo imeli plemenitaši na praznik sv. Mihaela naslednje leto zbor; posvetovali se bodo o imenitnih in važnih zadevah. Prosi torej svetnika, naj moli, da bi zbor odločil to, kar je na korist kraljestva.

Leta 1452 je kralj Kazimir zopet pisal Kapistranu ter ga prosil, naj berzo pride na Poljsko. Da si Janeza tem bolj gotovo pridobi, omeni v pismu, da namerjava v Krakovu sezidati frančiškanom samostan; zato je neobhodno potrebno, da sam pride in vredi vse, kaker se mu bo najbolje zdelo.

Janez Kapistran bi bil rad precej vstregel želji poljskega kralja; pa je vedno še mislil, da bo premagal vse zapreke, ketere mu stavijo husiti, in prišel v Prago. Ko je sprevidel na jesen 1453 leta, da na noben način ne more priti v Prago, odločil se je, da gre na Poljsko. Mej tem je dobil tudi od papeža Nikolaja pismo, v katerem mu veli iti na Poljsko.

Mej tem časom je šel v Vratislavo na Šleskem. O tem piše P. Wadding: „Nikjer ni žel več sadu in vspeha, nikjer ga niso bolj slovesno sprejeli, kaker v Vratislavi na Šleskem. Prišel je v mesto zadnji dan predpusta 1453. leta. Nihče ni ostal doma; kar je moglo gibati, vse je hitelo naproti svetniku; svetna in redovna duhovščina, mestno starašinstvo, ves narod je sprejel papeževega poslanca s petjem in veselim krikom ter pazljivo slušal njegove nauke. Vse hudo so skerbeli odstraniti, vsako krivico poravnati; saj so vsi hoteli spolniti nauke, ki jih je dajal, ker so ga imeli za božjega poslanca.“

Pa vže je bilo tudi to mesto in okolica okuženo z nauki, ketere so širili husiti. Ker so ti videli vspehe Janeza Kapistrana, ki jim od dné do dné bolj jemlje veljavo, hoteli so ga pred narodom osramotiti kot lažnika in hinavca, s katerim ni božja roka. V ta namen si izumijo gerdo zvijačo, pa božja roka je hudo zadela hudobneže. Vsak dan so hodili razni betežni k Janezu Kapistranu proseč ga, naj jim pomaga. Druge, ki niso mogli hoditi, so nosili k svetniku. Husiti torej pregovoré nekega mladeniča, Petra po imenu, naj se hlini, da je mertev. Nesli ga bodo na mertvaškem odru k svetniku in prosili, naj ga obudi k življenju. Hliniti pa se mora mertvega, če ga bo Janez Kapistran še tako klical. Na to pa bo k odru pristopil eden iz mej tovarišev ter mu rekel, naj vstane in ozdravi. Ob tem trenutku naj berž skoči po konci, češ, z nami, ne s teboj je Bog. Mi zna-

mo čudeže delati. In res, kaker so se dogovorili, tako so tudi storili. Necega dne prinesejo k našemu svetniku na odru merliča. Ponižno prosijo Janeza, naj bi zanj molil, morebiti mu Bog na njegovo prošnjo zopet da ljubo življenje. Saj so slišali, da je storil vže toliko čudežev. S tem bo Bog zopet gotovo pokazal, kako mogočno je ime Jezusovo.

Janez Kapistran resno pogleda množico, ki je spremljala dozdevnega merliča in reče z daleč donečim glasom: Habeat portionem cum mortuis in aeternum, — po naše: Naj bo mrtev na vekomaj — in njegov delež mej mrtvimi!

Strašan krohot in smeh nastane po teh svetnikovih besedah mej množico, šepetajočo, tako si vé ta goljuf pomagati iz zadrege. Na to hitro skoči eden iz mej množice, kaker je bilo dogovorjeno, k dozdevnemu merliču. „Jaz pa“ pravi „ga bom obudel k življenju!“ Z močnim glasom veli merliču: „Peter, Peter! velim ti, vstani!“ Ali Peter se ni genil. Stopi bliže merliča in mu zašepeta na uho: „Peter, zdaj je čas, da osramotiš dozdevnega svetnika, vstani!“ Pa vbogi Peter ne sliši in se ne gane; tovariši ga prično tresti, — ali Peter je ostal merlič. — Kaker strela iz jasnega neba, tako prestraši ta dogodek vso množico, ki je vedela za goljufijo. Vsi skesani padejo pred svetnika na kolena ter ga prosijo odpuščenja. Janez Kapistran jim iz serca rad odpusti. Zahteval je le, naj gresta dva iz mej pričujočih v Rim, da s tem očitno spoznata, kolike reči dela Bog po najsvetejšem Jezusovem imenu.

Ni treba omenjati, da se je ta čudni dogodek bliskoma širil po mestu in deželi; s tem pa tudi slava Janeza Kapistrana in pa spoštovanje do njega. Sam pa je v ponižnosti molil: „Nemni, ampak tebi, o Gospod, gre vsa čast in hvala!“

Potrebna pa mu je tudi bila veljava: saj mu je bilo ko verskemu preiskovavcu postopati mej drugim tudi proti judom, ketere so dolžili raznih zločinov. Dolžili so jih, da odirajo ljudi z goljufijo, skrunijo sv. zakramente in more kerščanske otroke za svojo obrede, zlasti o velikonočnem času.

Gdo se bo torej čudil, ako je tudi v srednjem [veku vstalo od časa do časa preganjenje zoper jude.

V vseh časih pa so bili papeži edini varuhi in zaščitniki vseh po nedolžnem in krivici zatiranih, bodisi narodov ali posameznih. Pod ostro kaznijo so prepovedali preganjati jude. Le ti, kterim se dokaže zločinstvo, naj se ostro kazn ujejo po po-

stavah raznih dežel in narodov. Preiskovalci in sodniki so bili papeževi „inkvizitorji“, izverševavka kazni pa posvetna oblast. Kazen je bila v raznih stoletjih in po raznih deželah tudi različna. V zgodovini svetnikov in svetnic božjih, katero spisujejo tako imenovani „bollandisti“, nahajamo mej marterniki 13 otrok, katere so judje neusmiljeno vmorili, da so dobili nedolžne kerščanske kervi, ki jo rabijo za svoje obrede ob velikonočnem času.

To se mi je zdelo potrebno omeniti, da se bo prav umelo postopanje Janeza Kapistrana proti judom v Šleziji.

Deržeč se papeževih določeb je ostro preiskaval pritožbe in zločine, katerih so dolžili jude. Ostro in brez milosti je tudi izročal posvetni oblasti vse, katere je spoznal za krive. — Neki brezbožen kmet je prodal judom devet sv. hostij, ki si jih je znal dobiti v cerkvi. Judje jih položé na platnen pert, ter jih prično s palicami tepsti zaničevaje kričeč: „Glejte, to je Bog kristijanov, glejte, to je Bog kristijanov!“ Iz sv. hostij pa je jela teči erdeča kri, da je bil pert kervav od nje. Kmalu se zvé o tem bogokletskem zločinu. Tudi Kapistranu ga naznanijo. On skerbno in vestno preišče vso zadevo. Mnogi krivičniki so odkritoserčno povedali vse. Drugi so tajili. Ktere je spoznal za krive, je izročil svetni gosposki, da jih kaznuje po postavah.

Neka žena, ki je bila poprej judinja pa je h kerščanski veri pristopila, povedala je Janezu Kapistranu zopet o družih judih, da so sveto hostijo vergli v ogenj. Trikrat se je nepoškodovana vzdignila iz ognja. Neka stara judinja, videti ta čudež, pade na kolena in prične moliti Boga kristijanov in očitno spoznavati, da je kerščanska vera prava vera. To pa jude neizrečeno razkači, zgrabijo vbogo ženico, nevsmiljeno martrajo in vmore. Njeno truplo pa so na skrivnem kraji zakopali.

Tudi je slišal, da so judje zvabili v svojo hišo kerščanskega otroka, zaderžali ga v hiši z raznimi igračami in sladčicami do noči. Po noči pa so ga deli v sod, ki je bil ves obit s špičastimi žreblji, in valili potem semtertja tako dolgo, da je vbogo dete mej strašnimi martrami izdihnilo svojo nedolžno dušico. Kri vmorjenega otroka so potem sami rabili in drugim sinagogam razposlali; truplo so pa v hiši na skrivnem kraji zakopali. Janez Kapistran je velel stvar na tanko preiskati. Ker so res našli truplo na omenjenem kraji, ni bilo več dvojbe o zločinu. Ostanke marternika je svetnik razdelil po raznih cerkvah, kjer naj se časte. Kmeta in 41 judov, ki so bili krivi zločina je svet-

na oblast obsodila k smerti; sežgali so jih na germadi; mnogo drugih pa je bilo iz dežele pregnanih.

2. Janez Kapistran je še bival v Vratislavi ter po svoji navadi širil češčenje Jezusovega imena, kar pride poljski poslanec Janez Dugoš prosit ga v imenu kralja Kazimira in kardinalja Zbinjka, naj pride brez odloga v Krakov. Ob tem času so prišli tudi poslanci poljskega kralja in pa Ladislava kralja ogerskega in češkega v Vratislavo, da sklenejo zakon mej Kazimirom IV. in Elizabeto, sestro kralja Ladislava, hčerja cesarja Albrehta II. Janez Kapistran je posredoval pri sklepu tega zakona, da se je zveržil na splošno zadovoljnost vseh. Ob tej priliki je govoril zbranim plemenitašem lepo pridigo po reku: „To je dan, ki ga je Bog naredil, veselimo in radujmo se v njem.“

Po tem je odrinil s kraljevimi poslanci in kanonikom Dugošem proti Poljski. Prebivalci glavnega mesta Krakova so mu prišli dve uri daleč v slovesnem sprevodu naproti. Mej temi je bil kralj Kazimir sam, kraljice mati Sofija, plemenitaši in vojvode kraljestva, kardinalj Zbinjek sè svetovno in redovno duhovščino mesta in okolice ter brezštevilna množica drugih ljudi. Kralj in kardinalj objameta in poljubita vbogega redovnika; in ta se ji-ma zahvali za ljubeznivi sprejem, želeč blagoslova iz nebes kralju in njegovim narodom. Po pozdravu se pomika sprevod nazaj proti glavnemu mestu mej godbo in petjem v stolno cerkev, kjer se je pela zahvalna pesem. To se je zgodilo 28. avgusta 1452.

Za stanovanje Janezu Kapistranu in njegovim tovarišem v mestu je kralj odločil lepo palačo. Vsega potrebnega so dobivali iz kraljevega dvora. Lahko umemo, da je daljna pot zelo vtrudila sedemdesetletnega starčka; vendar je že drugi dan pričel svoje misijonske pridige. V ta namen so postavili pridiznico na tergu pred cerkvijo sv. Vojteha. Na vse zgodaj v jutru je imel navado opraviti daritev sv. maše. Vsem vernim, ki so bili pri njegovi maši, so podelili papež posebne odpustke. Po tem pa je imel vsak dan pridigo, pri kateri se je poslušavec kar terlo. Govoril je v latinskem jeziku navadno po dve uri. Tolmač je potem preložil pridigo v materin jezik tistim, ki niso umeli latinskega. Nigdar pa ni bila poslušavcem pridigi predolga; do solz ginjeni so bili, da so le videli svetnika in ga slišali, če tudi ni so umeli, kaj govori.

Ko je pozneje nastopila zima in hud mraz, je imel svoje misijonske pridige v največji, Mariji posvečeni cerkvi v mestu.

Mnogo čudežev se je tudi tam zgodilo, slepi so spregledavali, gluhi zadobivali sluh, mutasti dar govora, mnogi betežni so ozdraveli. Vsi so se veselili in povelicevali najsvetejše Jezusovo ime, v katerem je Janez delal te čudeže.

V kratkem času je prosilo nad 130 mladeničev raznega stanu, naj jih sprejme v red sv. Frančiška. Če je spoznal, da imajo pravi namen, rad jih je sprejel v nova samostana; enega je bil sezidal kralj, družega pa za silo priredil kardinalj Zbinjek na čast sv. Bernardinu Sijenskemu. Mej prosilci je bilo veliko mladeničev plemenitega stanu. Tudi sinova nekega slavnega viteza sta hotela dati svetu slovo in pod vodstvom Janeza Kapistrana živeti. Oče pa ni hotel nikaker privoliti, da bi mu bila sinova vzeta. Tudi beseda Kapistranova ni mogla pregovoriti moža. Proti očetovi volji pa ju tudi ni hotel obderžati v samostanu. In res eden gre sè svojim očetom domov, drugi pa se oklene svetnika in ga milo prosi, naj ga obderži pri sebi. Svetnik vsliši njegovo prošnjo in naznani sinovoma in očetu v preroškem duhu, da bode ta brat srečen, oni pa nesrečen vse svoje življenje in da bo oče kmalu vmerl. In kaker je prerokoval, tako se je zgodilo. Eden je živel nad 30 let prav sveto v redu; drugi je v nadlogah in revščini preživel svoje dni; očeta pa so malo mesecev potem na Pruskem vmorili. Mnogo teh, ki jih je Kapistran sprejel v red, je vmerlo v slovesu svetosti. Nekatere je sv. cerkev vže tudi v število zveličanih vverstila, kaker Simona iz Lipnice († 1482), Ladislava iz Gielnova († 1505), Janeza iz Dukle († 1484). V začetku leta 1454 je prišla kraljeva nevesta Elizabeta, hči cesarja Aljbrehta, v Krakov. Ker je nastal prepir mej kardinaljem Zbinjkom in nadškofom Janezom, gdo izmej niju naj blagoslovi kraljeva zaročenca, odločijo, naj Janez Kapistran opravi to častno opravilo. Tudi naznani kraljevima zaročencema, da bo Bog blagoslovil njih zakon. In res, več sinov Kazimira IV. je zaporedoma vladalo Poljsko. Najlepši cvet tega zagona pa je bil drugorojeni sin, kraljevič Kazimir, veliki častivec brezmadežne Marije Device. Katoliška cerkev ga je prištela svetnikom in Poljska ga časti ko svojega posebnega patrona.

Tudi v Krakovu so hoteli husiti ovirati našega svetnika. Rokicana in kraljev namestnik Podebrad nista bila zadovoljna s tem, da sta mu zaperla pot v Prago. Tudi drugod sta želela ovirati njegovo delovanje po skrivnih pomagačih, ki naj ljudi odvrčajo od svetnikovih pridig in dobivajo priveržencev husitske-

mu nauku. V ta namen je prišel v Krakov zdravnik, Pavel po imenu, da bi stavil svetniku zapreke ter spodkopaval njegovo veljavo pri narodu. Ta človek je bil gerd hinavec in po vsem sposoben za takov posel. Pred letom se je slovesno odpovedal husitski krivoveri ter Kapistranu prisegel zvestobo do katoliške cerkve. Svetnik ga je sprejel ko skesanega otroka. Ali kmalu je mož pozabil svojo obljubo. Vže v Vratislavi je delal proti Kapistranu na tihem, pa skoraj brez uspeha. Na enkrat pa je zginil, ker je slutil, da na dan prihaja njegovo hinavstvo. Zopet se prikaže v Krakovu ter šunta proti Kapistranu. Pa svoj posel je opravljal preveč očitno. Ko Janez Kapistran o tem zvé, veli ga prijeti, da ga zasliši. Našli so pri njem pisma Rokicane, ki so kazala, da je prišel v Krakov razširjovat krivoverstvo. Zaradi tega je bil obsojen v težko ječo. Kako nevaren pa je bil ta človek, priča list, ki ga je pisal kardinalj Zbinjek našemu svetniku, zahvaljujoč se mu za trud, s katerim zatira krivoverce.

Kralj Kazimir je bil Janezu Kapistranu iz serca vdan. Tudi Kapistran ga je ljubil in čislal. Ravno zato ga je hotel opomniti na dolžnosti, ketere ima kot kralj do svojih podložnih. Tedaj so posebno judje nevsmiljeno odirali kristijane, ker jim je kralj dovolil prevelike prostosti. Janez Kapistran ga je zato svaril, pa brez uspeha.

Posebno pa je žalostilo Kapistrana, da ni hotel kralj slušati njegovega sveta gledé vojske z nemškim redom. Nekaj plemenitašev in mest se je bilo spuntalo proti nemškemu redu. Ti so ponudili vlado poljskemu kralju proti zagotovilu nekaterih pravic in kralj je sprejel to ponudbo. Neketeri sovražniki Janeza Kapistrana mu tudi očitajo, da je sam šuntal kralja k tej vojski, drugači bi ga bil gotovo odvernili od nje, ker je vžival neomejeno oblast in veljavo pri kralji. Njegovi listi pa, ki jih je še tudi pozneje pisal kralju, spričujejo nasprotno. Tudi mu je zagrozil, da ga bo zadela božja kazen, če bo podpiral vpornike; ker vsemu kerščanstvu preti skupni sovražnik, ni čas za to, da bi kerščanski knezi mej seboj prelivali kri. Kralj ni slišal modrega sveta našega svetnika ter pričel vojsko, ki je trajala celih 13 let in napravila deželi mnogo škode. Najlepše pokrajine so bile vničene za dolgo let. Slednjič so sklenili mir v Tornu (l. 1466).

3. Mej tem, ko je delal naš svetnik na Poljskem, pretrese vso nezložno kerščansko Evropo žalostna vest, da Turki oblega-

je Carigrad in vesoljnemu kerščanstvu preti največa nevarnost. Nemški cesar Friderik III. je sklical daržavni zbor v Frankfurt, da se posvetujejo knezi o nevarnosti, ki preti cesarstvu. Tudi Janeza Kapistrana pokliče cesar k zboru. V 14. dan meseca maja 1454. l. se poslovi od kralja Kazimira, ki je svetnika le nerad pustil od sebe. Kralj sam in kardinalj Zbinjek spremita Kapistrana sedem milj daleč. Iz Krakova je šel zopet v Vratislavo, kjer se je mudil nekaj časa. Še enkrat poskusi priti v Prago. V ta namen piše Podebradu in ga prosi varnega spremljstva, pa za odgovor je dobil le zasramovanje. Odpoval je torej iz Vratislave ter šel preko Nürenberga v Frankobrod.

Zapustimo za nekaj časa našega svetnika in oglejmo bolj natanko sovražnika, proti kateremu se ima boriti 70letni starček sè sv. križem v roki.

V srednji Aziji blizu Kitajskega so živeli v starodavnem času razni turški rodovi, ropa željni, neotesani in sirovi. Ta rod se je pomikal vedno bolj proti zahodu. V 10. stoletji je bil vže na bregovih rek Sir- in Amu-Darja, ki se iztekate v aralsko jezero. Ko so sprejeli ti divjaki mahomedansko vero, so se razširili še dalje po bližnjih okrajinah. Pod vodstvom Sulejmanovim se preseli nad 50.000 Turkov v Armenijo. Ker jim je bilo tam pretesno zasedejo Malo Azijo. Leta 1299 se je vže Sulejmanov vnuk Osman I. razglasil za prvega suljtana turškega ali po njem zvanega „osmanskega cesarstva.“ Njegov naslednik in sin Urhan I. si je pridobil vže vse pokrajine Male Azije; postal je sosed Evropi ter čakal prilike, da se vgnjezdi v njej. Tudi si je osnoval stalno vojsko, ketere po deržavah za one dobé še ni bilo nikjer. V tej vojni si je pa vstanovil poseben oddelek tako zvanih „janičarjev.“ Ta četa je bila sestavljena iz samih kerščanskih otrok, ketere so kot sužnje nakupili ali jih pa po sili v sužnost odpeljavali iz raznih slovenskih pokrajin. Ravno ta četa turške vojske je sčasoma postala steber turškemu cesarstvu, pa tudi trepet vsej Evropi. Turški suljtan Urhan I. si je sedaj želel pridobiti ped zemlje v Evropi. Ni mu bilo težko, ker so bile v Carigradu samem razpertije zaradi cesarske krone tako velike, da je sedaj ta, sedaj druga stranka iskala za zaveznika svojega najhujšega sovražnika Turka. In res, nenadoma prijadra preko Helesponta (tako se imenuje morje, ki deli Azijo od Evrope) — Urhanov sin Sulejman leta 1366 z majhino peščico ljudi na evropski breg ter si osvoji malo terdnjavo poleg Kalipolja. Tako

so se Turki vgnjezdili v Evropo, da zateró kerščansko vero in omiko. Sedaj jim je bila pot na široko odperta. Urhanov drugi sin Murad, ki je vladal od 1359 — 1389, si je pridobival pokrajino za pokrajino. Leta 1489, na sv. Vida dan, prične se bitva na „Kosovem polji“ sè serbskim kraljem Lazarjem in njegovimi zavezniki. Združena vojska Lazarjeva je štela nad 200.000 mož, turška pa bajé komaj petino. Murad sam jej je zapovedal. Tri dni je trajalo strašno klanje. Kar nihče ni pričakoval, to se je zgodilo baje po izdajstvu kneza Vuka Brankoviča. Turki so zmagali in razkropili kerščansko vojsko. Lazar je obležal na bojišči in Srbija je zginila iz mej samostojnih evropskih držav za več stoletji. Pa oholi Murad se ni dolgo veselil zmage. Še isti večer pridere 12 junakov v njegov šotor in Miloš Obilič mu zabode meč v serce, da se maščuje. Bosanski kralj Štefan Tverdko si je v nesrečo svojih bratov Slavenov znal ohraniti prestol, pa konec njegovega kraljestva je bil še žalostniši od družih. Turki so torej stali vže na meji Ogerski. To zdrami kralja Sigismunda, da povabi kneze, naj zapode Turka iz Evrope. Res se zbere lepa vojska 100.000 mož. Slovence je vodil Celjski grof Herman II. 28. dan septembra 1396 l. se zgrabite armadi pri Nikopolji. Vže so kristijani zapodili v beg dva oddelka turške vojske, kar vtrujeno napade tretji oddelek in popolnoma razkropi. Nad 20.000 kristijanov je obležalo na bojišči. Kralj Sigismund in Herman Celjski sta sama komaj vtekla. Turški suljtan Bajazid je pa v tej bitvi zgubil tudi mnogo ljudi. Serdit zaradi tega vkaže nad 3000 vjetih kristijanov pomoriti. Iz mej družih vjetih se je mogel le malokedo odkupiti. Prodali so jih kot sužnje.

Pa Bajazid hoče svoj serd še bolj občutljivo pokazati. Po tridnevnem počitku na kraji zmage se vzdigne proti Ogerski in hudourniku enako se razlijo divje turške čete požigaje in moré po Ogerskih planjavah. Prišli so do Bude. Druge čete so jo krenile na stran in prihrule na Štajersko pred mesto Ptuj, — pervikrat na naše Slovensko. Mesto ni pričakovalo tega pohoda; sovražniki ga tedaj z lahka izropajo in zapalijo. Prestrašene meščane in ljudi po okolici so polovili in ko sužnje tirali na Turško; kaker se poroča, je bilo teh nesrečnih nad 16.000. Mej njimi je bil tudi neki Šiljtberger, ki nam je zapustil te spomenike zgodovinske, vernivši se čez 32 let iz turške sužnosti. On je bil kot 26leten mladenič vjet pri Nikopolji. Lepa postava ga je rešila smerti, pa ne sužnosti. Bistra glava pa mu je pripomogla,

da je čez 32 let suznosti venderle vbežal nazaj in prišel v svojo domovino.

Sreča suljtana Bajazida je bila nenavadna. Skoraj vse dežele takraj Donave in gerške pokrajine so se vklanjale njogovemu zmagovalnemu meču. Od nekdanj mogočnega vzhodnega ali bizantinskega cesarstva skoraj ni bilo več, razen le Carigrad ali Bizanc. Tu je životaril, imajoč vedno preobilo posla s svojo cerkvijo, cesar, rekel bi, brez dežele. Tudi to slednjo terdnjavo si hoče pridobiti suljtan Bajazid. Z mogočno vojsko prične oblegati stari Carigrad. Stiska v obleganem mestu je priklopela vže do verhunca, vender je božja previdnost dala mestu in vladarjem še nekaj časa, da bi se zmodrili in ne vtikali v cerkvene reči, marveč naj bi jim bil na skerbi prid cesarstva in podložnikov.

Ko si je bil suljtan Bajazid že svesti, da ima v malo dneh zadnjo terdnjavo v pesti in mu bo s tem odperta pot po vsej Evropi, kar prejme žalostno sporočilo, da je napal njegovo kraljestvo v Mali Aziji mongoljski kralj Timurlenk. Nenadoma popusti oblego Carigrada ter hiti novemu sovražniku nasproti. Leta 1402 se zgrabite armadi na angorski planjavi. Po serditem in kervavem boji je bila zdrobljena turška moč in suljtan Bajazid sam vjet. Ta dohodek in pa razpertije njegovih sinov zaradi prestola so odvernile nekoliko desetletji turško nevarnost od zapadne Evrope, če tudi mej tem časom niso izostajali napadi v sosedne dežele, zlasti naše slovenske; tako so bili leta 1418 pred Radgono, kjer jih je avstrijski nadvojvoda Ernest s priimkom „Železni“ sè slovenskimi junaki potolkel do dobrega.

Suljtan Murad II. je hotel 1422 leta zopet poskusiti svojo srečo ter dobiti Carigrad. Svojega namena sicer še ni dosegel, vender mu je moral cesar Janez odstopiti razen glavnega mesta in okolice vse druge dežele in kraje. Tako srečen je bil tudi proti severnim sosednim deželam, ki so se hotele otresti turškega jarma. Mej tem so vedno napadale turške trume sosedne dežele. Leta 1431, ali kaker drugi menijo 1429, pridere kakih 8000 turkov do Metlike, mesto obladajo in požgó, potem krenejo čez Gorjance in napadejo Novo Mesto. Tukaj jih pa sè slovenskimi junaki napade kranjski glavar Ulrik Šenk, jih popolnoma pobije ter jim vzame ves plen. Od tega časa so imele naše dežele mir pred divjim Turkom 40 let.

Mej raznimi prevrati po nemškem cesarstvu je prišel čez 130 let zopet Aljbreht V., zet cesarja Sigismunda, iz Habsbur-

ške rodovine na cesarski prestol. Mnoge in hude težave so ga čakale. Doma so bili prepiri, največ mu je pa prizadeval Turek. Suljtan Murad II. je prilomastil na Erdeljsko. Razen Sibinja so neverniki čisto vse pokončali. Nad 70.000 ljudi so odgnali v sužnjost. Cesar Aljbrecht po hudem trudu zbere majhino armado, da napade Turke. Štela je komaj 24.000 vojakov. Ž njo prekorači Donavo; ali vže pri prvem pogledu na turke se ta vojska razkropi na vse strani. Vsled te nesreče in družih v svojem cesarstvu ves potert vmerje cesar Aljbrecht še le v 42. letu svoje starosti leta 1439.

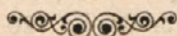
Za njim je nasledoval Friderik III. iz habsburške rodovine ko rimsko-nemški cesar l. 1440. Kaker smo vže videli, so bile v tem času zmešnjave na Češkem in Ogerskem. Tudi nemški knezi so si bili v laseh. Papež Evgenij hoče homatijam konec storiti ter pošlje poslanca v Budo. Neki kardinalj Julijan je z živo besedo prigovarjal kralju in velikašem, naj se pomirijo mej seboj, da se bodo mogli tem vspešneje vstaviti občnemu sovražniku. Papež pa je mej tem pisaril kraljem in cerkvenim glavarjem, naj spravijo na noge križarsko vojsko in pomagajo s cerkvenim denarjem. Ogri se res pomirijo in so zbirali vojsko. Ne tako pa vladarji zapadnih držav; izgovarjali so se sè sitnostmi doma, pomanjkanjem denarja i. t. d. Samo Poljaki in Vlahi so poslali kerdela pešcev in jezdecev. Na jesen se vzdigne križarska vojska nad Turka. Na čelu sta jej bila slavni junak Janez Hunjád in kralj Vladislav sam. V 3. novembra 1443 se sprimate armadi pri Nišu na bolgarski Moravi. Z dozdevnim begom je umel Hunjád turško armado zapeljati v nastavljeno past ter jo popolnoma pokončati. Nad 2000 Turkov je obležalo na bojišči, nad 4000 pa so jih križarji vjeli. Kralj in Hunjád se zdaj obrneta proti Traciji. Veselo so križarje sprejemali kristijani, posebno Poljake, katerih jezik so Sloveni razumeli. Sneg na baljkanskih gorah in huda zima zmagovavcev ni pustila dalje. Vernejo se proti domu. Nepopisljivo je bilo veselje po kerščanskem svetu zaradi te zmage. Vže so menili, da bije zadnja ura mohamedanstvu v Evropi. Benečani, Genuvezi, papež Evgenij IV. in vojvoda burgundski ponudijo ladije. Dogovoré se, naj gre vojska kar naravnost proti Carigradu ter se ondi združi z vojsko gerškega cesarja Janeza. Hunjádu, kot izkušenemu vojskovodji, ki je le predobro poznal turško moč, zdi se ta načert prenapet. Ker je imel suljtan Murad II. opravkov drugod, sklene leta 1444 meseca

Julija s Hunjádó pomirje na 10 let. Pogoji so bili jako vgodni za balkanske države in Hunjáda.

Od vseh strani zdaj prigovarjajo Vladislavu, naj zopet zgrabi za orožje, češ, zdaj je pravi čas, da zapode Turka iz Evrope; Helespont je kerščansko brodovje vže preplavilo, gerški cesar komaj pričakuje potrebne pomoči, suljtán sam ima pa obilo posla z uporniki v Aziji. Hunjada, ki se je še obotavljal, pa so zvalili z obljubo. Res preslepe ogerskega kralja, da napade z 24000 kristijani Bolgarsko, zanašaje se na obilno pomoč raznih vlad in podonavskih knezev. Ali knezi ga zapuste, kerščansko brodovje pa podkupi turško zlato, da zapusti Helespont. Nad 100.000 Turkov prilomasti nenadoma iz Azije ter se vstavi pri Varni. Kaj je mogla mala peščica kristijanov proti toliki sili? Viteški kralj Vladislav se verže sè vso silo na turško vojsko. Našel je prerano smert; tudi kardinalj Julijan je bil vbit, Hunjad pa je prišel Vlahom v pest. Osode polna je bila ta bitva za podonavske pokrajine in Ogersko. To se je zgodilo v 10. dan novembra 1444 leta. — Leta 1448 se je zopet poskusil Hunjad s Turki na „Kosovem polji“ žalostnega spomina. Kaker pred štirimi leti pri Varni, tako se je moral tudi tukaj turški sili vmekniti. Hunjad sam je prišel knezu Brankoviču v roke, pa je bil kmalu izpuščen. Sè združenimi močmi bi se bilo dalo še kaj vspešnega storiti zoper splošnega sovražnika kerščanstva. Pa vse dobre namene tega ali onega so ovirale nesloga, osebno merženje in sebičnost ogerskih pervakov.

S temi versticami sem na kratko opisal turške napade do časa, ko je naš svetnik pričel oznanjevati splošno križarsko vojsko proti zakletemu sovražniku kerščanstva. Mej tem pa je prišel še drugi dogodek. V 28. dan meseca maja 1453. leta napade Muhamed II. sè vso silo Carigrad. Junaško se brani cesar Konstantin XI. Toda brez unanje pomoči je obnemogel. 29. dan Turki obladata mesto, in pričelo se je klanje, kakeršnega, rekel bi, ni bilo, kar je bil Jeruzalem razdjan. V sami cerkvi sv. Sofije je iskalo zavetja nad 100.000 ljudi, otrok, devic, mladeničev, žen in starčkov. Turki zdrobe vrata ter planejo nad nesrečne. Pero ni v stanu pisati gnjusobe, ki se je godila v svetišči. Pripustil pa je to pravični Bog pač zato, ker se je bila odcepila vshodna cerkev od edinosti vesoljne rimske cerkve — in zapustila vidnega poglavarja njenega rimskega papeža. Po več ko tisočletnem obstanku je zginilo vzhodno rimsko cesarstvo in od dne 29. ma-

ja 1453. leta do današnjega dne se lesketa na prelepi cerkvi sv. Sofije turški polumesec. Bog zna, kedo doživi leto, ko se namestu njega prikaže zopet sv. križ. Molimo goreče, da se to kmalu zgodi.

Življenje zveličanega Egidija Marije od svetega Jožefa iz reda sv. Frančiška.

Šesto poglavje.

Brata Egidija spokornost in ponižnost.

Mej mnogimi krepostmi zveličanega brata Egidija ni bila zadnja nenavadna njegova spokornost.

V jedi je bil tako zmeren, da je v resnici čudno, kako je mogel pri tako pičli hrani zmagovati trud in težave, ki so mu jih prizadela obilna pota po Napolji. Svoje jedi, večinoma samo malo slabe juhe, je delil po navadi še s siromaki. Ako je bilo v juhi kaj sočivja ali druge gošče, je vzel vender le juho, komaj če je malo kruha notri podrobil; vse drugo je pustil vbozim, ki so trumoma stali pri samostanskih vratih. Prav posebno ga je razveselilo, če ga je kak silen opravek zaderžal, da ni mogel o pravem času h kosilu priti; takrat je ves svoj delež siromakom razdelil, ne da bi bil kedo to opazil.

Žejo si je po navadi z vodo gasil, in če je, kar pa je bilo silno redkokrat, pil vino, ¹⁾ mu je toliko vode pritočil, da mu je bila komaj barva poznati. Kave ni pil nikoli, čeravno je bila ta pijača že takrat tudi po Italiji tako razširjena, da so jo že celo v samostanih naj ojstrejega življenja poznali. Pač ni treba, da opomnim, da se je tistega nesrečnega žganja, in naj ima že katerokoli ime, in vsega, kar po žganji diši, popolnoma zderžaval. Še celo na stare dni, ko so mu svetovali, da naj ga le malo poptegne, češ, to je dobro za slab želodec, se ni dal nikaker pregovoriti; še poskusil ga ni.

V svoji celici je imel zmirom nekaj čokolade spravljene, ali

¹⁾ Bodi tu opomnjeno, da je po Italiji vino vsakdanja pijača vseh stanov in zavoljo podnebja vsakemu potrebno.

kaj sladčice ali kak drugi prigrizek, da je imel vedno kaj za svoje bolnike pri rokah. Ko jim je znal take stvari včasih še preobilno deliti, se sam vendar s tim ni nigdar okrepčal.

Če je bil častitljivi brat že navadno zelo zmeren in zderžljiv v jedi, je bil še mnogo bolj takrat, kader je po vodilu bil poseben, zapovedan post za vse redovnike serafinske družine. Razun mnogih postov o predpraznikih in postov o vsih petkih celega leta zapoveduje vodilo sv. Frančiška še dva ostra posta. Pervi je navadni štiridesetdanski post, drugi post je pa samo redovni in sega od 2. novembra, dne vernih duš, do božiča.

Ves ta čas ostre pokore ni hotel častitljivi brat nikoli okusiti mastne juhe, akoravno je bila taka juha vernim sploh, pa tudi redovnikom privoljena od sv. očeta. Po njegovih mislih tudi bolnik ne sme prestopiti le ostre zapovedi. Na prigovarjanje zdravnikovo, da tak hud post ni za njegovo boleho, oslabelo telo, Egidij vselej odgovori, da pač ni vredno, da si, če tudi se še tako majčkinim prestopkom redovnega vodila, nakoplje pri Bogu tako veliko odgovornost.

Zgodilo se je, da je Egidij ravno o postnem času hudo zbolel. Postrežnik mu prinese dobre, mastne juhe, kakeršno je dal zdravnik nalašč pripraviti, da popolnoma opešane moči bolnikove spet malo poživijo. Egidij se temu zelo začudi in pravi, zakaj mu neki to nosijo, saj dobro vedo, da v postnem času take juhe ne vživa. Postrežnik mu odgovori, da je zdravnik tako odločil, in pokorščina je menda še zmirom prva dolžnost redovnikova. Na te besede skloni vselej pokorni brat glavo in ves vdan povžije, kar se mu je prineslo. Ko pa kmalu na to zdravnik k njemu pride, mu reče sluga božji: „Prijatelj moj, za zdaj ste me sicer zapekljali, pa vam bo žal!“ Zdravnik, ki je vedel iz skušnje, da se besede Egidijeve navadno izpolnijo, se tega žuganja zelo vstraši in veli: „Le pomirite se, dragi prijatelj; zavoljo mene morete jesti ali pa ne jesti, karkoli hočete. Jaz to prepustim popolnoma vaši volji.“

Célo življenje tega svetnika je imel v oblasti in je berzdal duh spokornosti. Za počitek si privošči le malo ur, in da si še ta kratki počitek na terdi postelji ogreni, si zmisli zdaj to, zdaj ono. Najslabeja in najbolj nerodna postelja, ki je bila v samostanu, je bila njegova. Drugi redovniki so si podložili in naložili po deskah po šest ovčjih kož, Egidij je le tri in še pri teh je

pazil, da so bile najstareje in najbolj oguljene, kar jih je imel samostan.

Poostreno vodilo sv. Petra Aljkantarskega velevala redovnikom, da naj večkrat bičajo sami sebe. Z določenim številom bičevanj pa Egidij ni bil zadovoljen, čeravno se je najhuje bičal. Mesto navadnega biča iz konopnine si napravi posebnega, sè žico ali dratom prepletenega. Ko ga nekega dne popraša prijatelj lajik, čemu sta mu v celi dva različna biča, mu prijazno odgovori: „Kader me satan le malo napade, vzemem konopnèni bič; kader pa začne hud boj, pa tudi jez zagrabim za železni bič, da ga zapodim.“

Sploh pa je bilo vse Egidijevo življenje neprestano, četudi skrito, marterništvo. Vsagdanja njegova pota po vseh delih prostornega mesta; nadčloveška zderžnost; velika težavnost in skerb, da se ne bi kaj prenaglil ali spozabil pri tolikih prošnjah in sitnostih nadležnih ljudi; vedno zatajevanje samega sebe; vedna skerb za potrebe drugih; natančnost, s katero je do pičice izpolnjeval redovno vodilo; popolnost v malem in velikem; slednjič vedna čuječnost nad svojimi počutki in srcem svojim mej ljudstvom, ki ga je pregoreče častilo: vse to je storilo brata Egidija enega naj večih spokornikov.

Vsaka dovršena krepost ima za podlago ponižnost. Če so bile kreposti našega svetega moža tako velike in spolnjene, je tudi ponižnost njegova morala biti zelo popolnoma. Pa mu je tudi treba bilo jako vterjene ponižnosti iz prav posebnih vzrokov.

Vsegamogočni delivec milosti je krotkega in pohlevnega redovnika obdal z največo slavo, ki jo človek more imeti na tem svetu. Skoraj neomejeno oblast naj bi bil imel nad vso naravo, zapovedoval življenju in smerti in vse povsod naj bi se mu pokorilo. Kolike ponižnosti je k temu treba, da človek ne zavda duši sè strupom, ki se mu pravi napuh, kader zveršuje tako visoko službo in da pazi, da se sam ne zgubi pri toliki obilnosti čudodelne moči!

Toda Gospod dá vsakemu človeku toliko milosti, kolikor mu je treba, da doseže svoj namen in tako je tudi svojega služabnika Egidija preskerbel s ponižnostjo brez primere. Brat Egidij dela največe čudeže; vse se mu čudi; omaje tako rekoč nebo in zemljo, pa nigdar nikoli ne pomisli tega, da ima ravno on opraviti pri teh velikih stvareh.

V vsem vidi le modro gospodarstvo vsegamogočega Boga, kateremu je vse enako lahko, malo in veliko; edino to se mu čudno zdi, kako morejo biti ljudje tako preslepljeni, da skazujejo toliko zaupanja slabemu orodju v roki vsegamogočnosti božje. Nič mu ni tako zoperno, ko vedno spoštovanje in češčenje, ki mu ga skazuje ljudstvo. Navdušene slovesnosti, ki mu jih napravljajo, so edini vzrok, da se njegovo sicer vedno vedro lice razžalosti. Če pridere še toliko vsakoverstnih prosilcev, in če je ljudstvo še tako silno in sitno in nadležno, on ostane vedno enako prijazen in ljubezniv do vsacega; nobena nevolja ne pomrači in ne spremeni dobrovoljnega lica; nigdar ni opaziti na njem tudi najmanjšega znamenja kake razdraženosti ali nesterpljivosti. Kaker hiterno pa zapazi, da mu kedo skazuje posebno spoštovanje ali čast, loti se ga precej silna otožnost, da se vsem smili.

Napoljčanom še ne bilo dosti, da so častitljivega brata nadlegovali z brezštevilnimi prošnjami po mestnih ulicah, na cesti in po hišah bolnikov; kar trumoma priderve pred samostan, kader zvedo, da je doma. Služabnik božji jih sprejema brez razločka in je, koliker se njega tiče, za vse pripravljen. Če pa opazi, da se mu prihajajo samo v molitev priporočat, ga to zelo zbega; kar na ravnost jim reče: „Pa kaj hočete od mene? Zakaj ne greste raji sami v cerkev in ne molite na čast vsmiljenega Zveličarja in njegove presvete matere? Jaz sem sam le reven grešnik, ki vam ne more pomagati.“

Drugi krat veli nevoljen pri taki priložnosti nekemu samostanskemu bratu, ki je bil ravno zraven: „Res ne vem, kaj ti ljudje terjajo od mene! Naj bi se vender zatekli k bratu Frančišku, on je kreposten mož, ne jaz Pošlji jih saj k njemu!“ Ta brat Frančišek je bil tudi lajik v samostanu sv. Paskalja, in so ga zavoljo njegove pobožnosti imeli ko svetnika.

Naj veči križ za služabnika božjega je bila pa prenapeta gorečnost, s katero so se napoljčani prizadevali, da bi si prilastili kakeršno koli stvar, ki je bila v dotiki s svetim možem. Če gre po cesti ali mestnih ulicah, režejo ali strižejo mu sitni častilci koščke od obleke, posebno od plašča. Iz raznih sporočil vidimo, da mu je večkrat, ko se je vernil v samostan, manjkalo pol plašča.

Da so ljudje na tak način ponižnemu Egidiju čast skazovali, mu gotovo ni moglo biti všeč, ne samo zato ne, ker je to jasno pričalo, kako zelo da spoštujejo njegove kreposti, še manj pa

zavoljo tega, ker je s tem moral samostan škodo terpeti. Če se je vernil iz mesta, je moral iti večkrat k samostanskim krojačem, da so ga zašili, ker ni bil več za mej ljudi. In kedo ne bi bil nevoljen, če vidi, da mora vbogo obleko vsak hip z nova kerpiti in popravljati? In tako se je znalo tudi primeriti, da je moral brat Egidij marsiketero grenko požreti, ker so mu očitali, da je sam kriv, če mu obleko razrežejo in razstrižejo; če bi bil bolj previden in natančneje pazil, bi se že vbrnil nadležnih ljudi. Neketeri so mu še celo očitali, da tako dela škodo samostanu in se pregreši proti svetemu vboštvu.

Vbogi Egidij pri takem očitani ni vedel, kaj bi počel; ni mogel dosti besed najti, da bi dopovedal, da je pri tem on čisto nedolžen in kako zoperno in odurno je njemu samemu, da mu ljudje take sitnosti napravljajo. „Kaj hočete storiti pri takih neotesanih, slabo zrejenih ljudeh?“ je rekel na vse zadnje. „Jez bi sam rad vedel, kaj prav za prav hočejo s tim bore starcem!“

Včasih ga je tako peklo, da je jokal kot otrok, ki ga mati ozmerja, posebno če mu je še o. gvardijan pokazal svoje nedopadajenje. Bili so predstojniki, ki so večkrat zavoljo tega prav ostro ravnali z Egidijem; odstavili so ga od službe, da ni smel več nabirati miloščine in mu prepovedali, da ne sme več prestopiti samostanskega praga. Kedo mu bo vsaki dan dajal drugo obleko?

Pri takih vkazih je ostal služabnik božji vedno miren in vdan in je novo službo prevzel rad in vesel. Se ve da bi bil mogel ovrči, česar so ga obdolžili, pa ne dokazali, toda deržal se je nauka popolnosti, da je bolj zaslužno pred prestojniki molčati in naložene kazni mirno sprejeti, kaker izgovarjati se in s tim si kazni odverniti.

Sicer so ga pa navadno le za malo časa v samostanu prideržali. Če dobri ljudje po Napolji niso več videli svojega brata Egidija, in če so kupci zastonj čakali, da bi prišel po njih blago in jim s tim prinesel blagoslov v hišo, je bilo celo mesto po konci in samostanski prednjiki so bili prisiljeni, da so Egidiju spet izročili staro službo nabiravca milih darov. Dostavili so mu pa vselej, naj v prihodnje bolj pazi in za to skerbi, da ga ne bodo ljudje spet tako brezobzirno oropali obleke.

Dobri brat je vse obljubil in tudi deržal bi bil rad; ali ko je šel prvič okoli po mestu, pa zopet ni bila njegova obleka v najboljem stanu. Branil se je sicer na vso moč sitnežev, toda

navadno ne s pridom. Če je koga vjel, ki mu je hotel ravno kosček obleke za spomin odstriči, je pač poskusil, kako bi se raztogotil in je semtertja tudi s palico zagrozil. Pa to je bilo le redko kedaj, ker nekaj je na stara leta tako oglušil, da še opazil ni, kedaj so se k njemu priplazili pobožni tatovi, nekaj je bil pa tako globoko zamišljen v Boga, da največkrat niti ni mogel opaziti, kaj se vse godi okoli njega. Največkrat je tatvino opazil še le, ko so že ljudje hteli svoj rop odnesti. „Čemu ti bo ta stara kerpa“, je zavpil, „ali si boš blato s črevljev brisal?“

Sploh mu je bilo vse zoperno, s čemerkoli se je skazovalo spoštovanje in čast njegovi osebi. Imel se je za najnevednejše revišče, za prevbogega grešnika, kaker je večkrat rekel in vse, s čemer se mu je razodevalo spoštovanje, se mu je zdelo le britko zasmehovanje. Največ žalosti mu je prizadevalo, da so ljudje tako zmoteni, in večkrat jih je poskusil podučiti, da tako ni prav, pa če jim je bolj dopovedoval, slabeje je bilo; ravno nasprotno je vselej dosegel od tega, kar je želel, tako da mu na vse zadnje nič drugega ne preostane, kaker: terpi in molči.

Prava ponižnost ne obstoji samo v tem, da se ima kedo za prazni, revni nič, za vbogega grešnika, če tudi je vže storil mnogo dobrega in dosegel veliko krepost. To nas more že pamet sama prepričati, da sami iz sebe nimamo nič drugega, kaker revo in vboštvo, in vender ni pamet sama še nigdar nikoli nobenega v resnici ponižnega storila. Spoznanje, da je človek sam na sebi nič, spravi človeka v maloserčnost, ali ga pa v obupnost zapelje; poniža ga, potare in pobije, mesto da bi ga povzdignilo. Ponižnost kerščanska pa je vsajena v dvojno prepričanje: prvo je, da sami iz sebe nič de premoremo; drugo, da s pomočjo božjo premoremo vse, in sicer tako, da pri ponižnem človeku zaupanje v Boga v tisti meri raste, v kateri spoštovanje samega sebe gine in se kerči. Ako bi se hotel kedo vpirati klicu božjemu, ki ga je zbral za velike stvari, izgovarja se, da je prepričan lastne slabosti in nevrednosti, ne bi s tem skazal časti Bogu, še krivico bi mu storil, in bi s tem napak razumljenim vpiranjem lahko celo smertno grešil.

Brat Egidij je pa imel krepost ponižnosti, kakeršna mora v resnici biti, in ga moremo v tem oziru kot popolnoma zgled vsakemu priporočiti. Če je videl, da ima kedo zaupanje na zaslugi, ki jih je on pridobil od Boga s svojimi krepostmi, je bil žalosten in ves zbeگان. Če so ga pa prosili, naj ozdravi bolnika,

ali še celo mertvega obudi, je vbogal povabilo brez obotavljanja. In potem je bil on prvi, ki je druge spodbujal k zaupanju, in če se mu je po sreči izešlo, je to hitro oznanil in sam razodel val največe veselje.

Kako čas posvečevati.

(Po navodu sv. Bonaventure.)

Kedor hoče v čednosti stanoviten ostati, mora se poprijeti nekaterih pobožnosti, v katerih naj se vedno vadi njegov duh, sicer bi mu bilo skoraj nemogoče, v dobrem dolgo zvestemu ostati. V ta namer :

1. Vadi se pridno v molitvi, tako in takrat, kaker bo rečeno v sledečem. Pred vsacim delom ali opravilom zateci se h Gospodu in prosi ga na primer tako le : „Gospod, hiti mi pomagat !“ ali : „Gospod, vsmili se me !“ ali z družimi enacimi izdihljaji, kaker se ti zdi primernejše. Keder slišiš zvoniti ali uro biti, ponavljaj pobožno take molitvice ; sam za se, da nihče ne zapazi, tudi ako si v društvu.

2. Vselej, keder zvoní, obudi terdni sklep poboljšati svoje napake sploh, in tudi tù moli za čas očenaša. Keder se lotiš kacega važnejšega opravila, pomisli na kratko, kako se moraš pri njem obnašati vsled storjenega svojega sklepa. Zato se moraš vsako jutro, preden greš na svoje delo, odločiti, kako in s kakošnim namenom boš delal čez dan, da se v duhu spominjaš svojih sklepov, keder začanjaš kako delo. Tudi se serčno odreci vsacemu napuhu po tri ali štiri krat na dan. Sploh ti bo mnogo koristilo, ako imaš vedno pripravljeno kako sveto resnico, da jo pridno premišljuješ vsaki trenotek časa, kateri ti priostaja.

3. V ta namen si odloči za vsaki dan kak poseben predmet, da ga premišljuješ, keder koli k temu priložnost najdeš. V nedeljo premišluj nebeško veselje, v ponedeljek poslednjo sodbo, v torek dobrote božje, v sredo smert, v četrtek peklenske moke, v petek terpljenje Kristusovo, v soboto svoje vstajenje od grehov. Sicer pa je treba terpljenje našega Gospoda vsaki dan koliker toliko premišljevati. Navadi se, po izgledu svetnikov, dan razdeliti v več delov in v vsacem delu dneva predstavljati si kako posebno skrivnost iz terpljenja Jezusovega. Tako boš

sveto in v vedni molitvi opravljal svoja dela, in mislim, da boš svoj čas dobro in koristno obračal.

4. Opravi vsaki dan kako nizko in zaničljivo delo, izbiraj si povsod zadnje mesto, bodi vedno ponižen iz serca, ne misli nikoli, da zaslužiš kako pohvalo, ampak Bogu pripisuj vse dobro in ne želi biti ne hvaljen ne grajan. Le pogledaj malo natančneje v samega sebe, in prepričal se boš, da nisi nikakersne hvale vreden, pač pa vsega zaničevanja. Keder si mej družimi, bodi vedno molčeč. sramežljiv, krotak in pohleven, kaker se spodobi.

5. Skerbno se varuj vsacega znamenja prevzetnosti, kaker na primer preglasnega govorjenja, nepristojnega kričanja in tako dalje.

6. Opazuj pogostoma samega sebe, da spoznaš svoje slabosti in pomanjkljivosti. Bodi oster proti samemu sebi, nobene napake ne preziraj, nobeni ne prizanašaj, bodi si še tako mala, vsako zatiraj, vsako skušaj pokončati in odpraviti. Vedi, da kedor male reči prezira, sčasoma v velike zabrede.

7. Pazi povsod in s posebno natančnostjo na svoje oči, zakaj žalostna skušnja nas uči, da zavoljo nespodobnih pogledov jih je brez števila veliko že padlo. Poslušaj me torej in skerbno berzdaj svoje oči.

8. Gledaj pri družih na dobro, a ne na slabo. Keder vidiš, da kedo Boga razžali, moraš misliti, da bi se tak veliko hitreje poboljšal kaker ti, ke bi dobil iz nebes toliko milosti, kaker jih dobivaš ti. Keder pa vidiš, da kedo dobro dela misli precej, kako bi ga mogel posnemati.

9. Kar koli nad družimi vidiš ali o njih slišiš, vse na dobro obračaj, tako se ne boš navadil o družih slabo misliti, ne krivo jih soditi.

10. Obnašaj se vselej in povsod dostojno in spodobno, tudi p. unanje, da ne bo imel nihče priložnosti, spodtikati se nad teboj, zakaj kedor ni sramežljiv v unanjem svojem obnašanji, tudi v sercu ni pobožen.

11. Ogiblji se vsega, s čemer bi vtegnil komu slab izgled dati, zakaj pohujšanje dajati je lahko, pa kaj nevarno in škodljivo, ali kaj težko je, storjeno pohujšanje popraviti.

12. Moško se zoperstavlja vsaki skušnjavi in varuj se, da kedej vanjo ne privoliš. Ne boj se in ne bodi maloserčen pri

tem, zakaj veči, da nisi sam, ki se vojskuješ, ampak mogočnega pomočnika imaš na svoji strani.

13. Slednjič čuj zmirom sam nad seboj in ohrani se v vsi sramežljivosti in čistosti; ne misli nigdar, da si sam, Bog vidi vse, kar koli delaš.

Koliker moreš. prizadevaj si sam, da se teh reči navadiš, pa tudi ne pozabi ponižno Boga prositi, naj te podpira s svojo milostjo, da boš izpolnjeval, k čemer te njegov duh napeljuje, saj ne moreš nič brez njega. Le pogostoma se povzdigni s svojim duhom od minljivih stvari k neminljivim, od pozemeljskih k nebeškim. Spoznavaj samega sebe in večkrat se poprašaj: Kedo sem? kakšen sem? Iz spoznanja samega sebe boš prišel do spoznanja božjega. Koliker natančneje namreč samega sebe spoznavаш, toliko bolj se bližаш spoznanju božjemu. Od kod sem? Od starišev sem rojen prej za smert, kaker za življenje. Sin grešnikov sem, grešnik tudi sam. Kedo sem? V revi sem spočet, rojen sem za žalost in britkost, in zdaj sem pregnanec na tem svetu. Spoznam, da sem poln hudobije. In tū bom čakal, dokler mi ne napoči tisti strašni trenotek, ko bom moral stopiti pred ostrega sodnika. Takrat se bo reklo o meni: „Glej: človek in njegova dela!“ Ker se moram tedej v sedanjem življenji za večnost pripravljati, ali mi ni neobhodno potrebno, da dobro obračam ta čas, keterega mi je odločila dobrotljiva previdnost božja? — Premišljuj in prevdarjaj te besede in ravnaj se po njih, pa se ne boš nigdar kesal.

P. E. T.

Iz prijateljskih pisem.

I.

Manila 23. oktobra 1888.

Do 1. septembra smo brodarili v lepi in prijazni Japoniji; iz Jokohame smo odpluli (28. 7.) v Hiogo-Kobé, od tam v Nagasaki, kjer smo stali od 13. avgusta do 1. septembra. 18. avgusta smo praznovali tam rojstni dan našega presvitlega cesarja. Pri tej priliki je tamkajšnji milostivi škof na naši ladji bral sveto mašo in potem je bil tudi povabljen k velikemu kosilu.

Nagasaki je žalostnega spomina za nas kristijane; tukaj je bilo leta 1638 največ pobožnih kristijanov pomorjenih. Na eni

sami gori precej pri mestu, po holandski imenovani Papenberg, jih je bilo okoli 40000 vmorjenih in po stermini v vodo pometanih. Kaker Vam je znano, so bili pri tem črnem delu Holandeži, kristijani, pomagači!

Ni poslopja v Nagasaki, ki bi imelo tako lepo lego, kaker katoliška cerkev. Sprednja stran te cerkve spominja na cerkev presvete Device na Tersatu.

Na 5. septembra smo došli zopet v Kitaj in sicer v mesto Šang-hai. Zavoljo množine evropejcev in amerikancev, ki so tukaj, je Šang-hai najlepše mesto v Kitaju ali Kini. Naravno pa, da tam, kjer sami kitajci bivajo, v posebnem oddelku mesta, je tudi tukaj, kaker po vsih kitajskih mestih, grozovito vmazano in smrdljivo. Obiskal sem večkrat tukajšnje misijonarje — jezuite — ki so popolnoma po kitajski šegi oblečeni. Oni imajo tukaj v Šanghaju dve veliki in lepi cerkvi, kaker tudi veliko šolo za otroke evropejskih in amerikanskih družin; mejtem ko je za kitajsko mladino velika in slovita šola pri vasici Zi-Ka-Wey (Sika-vej) kake dve uri od Šanghaja oddaljeni, katero sem tudi obiskal, le škoda, da sem imel eno samo uro časa tam ostati, mejtem ko je treba, da se le nekaj vidi, tri ali štiri ure. — V velikih in krasnih vertih so velika poslopja celo po evropejski zidana; mej njimi je tudi več lepih cerkev.

Tukaj so tudi velike šole in jako glasovita vremenska opazovavnica (meteorologična stacija). Potem je tudi sirotišnica, kjer se vsako leto več sto nedolžnih otročičev iz paganske grozovitosti reši. Res, želeti je, da bi se v Kitaju več sto takih dobrodelnih naprav nahajalo, ker kaker so nam po vsih mestih v Kitaju povedali, gre vsako leto mnogo tisoč nedolžnih otrok v žrtev satanske grozovitosti tih kitajskih poganov, t. j. pomorijo jih.

Takšnih dobrodelnih naprav, kaker jih ima tukaj naša sv. katoliška cerkev s svojimi tako požrtvovalnimi misijonarji in vsmiljenimi sestrami, nimajo gotovo naši ponosni protestantje, ampak povsod se opazi da se iz njih cerkev navadno izcimijo „framasonske lože“, ker se vidi, da je povsod, kjer je le nekaj protestantov, tudi ta hudičeva naprava.

21. in 22. septembra bili smo v Ningpo (okoli 30.000 duš ima) kjer je le okoli 50 evropejcev in amerikancev skupaj. Obiskal sem katoliške misijonarje in po nepričakovanem načinu prišel sem ravno z milostivim biskopom v pogovor, kateri me je prav

ljubeznivo sprejel in tudi postregel. Žal mi je bilo, da sem moral tako hitro od tam odpotovati. Ta milostivi škof ima še le 35 let in je že tri leta škof. Tukaj ima katoliška cerkev tudi veliko dodrodelnih naprav.

Iz Ning-po odpluli smo v Amoy (Amoj), kjer smo ostali od 26. sept. do 1. oktobra

Na 3. t. m. to je oktobra došli smo zopet Hong-kong in 17. smo zopet to mesto zapustili ter tako zaključili naše potovanje po smerdljivi in vmazani Kini V Hongkongu obiskal sem dostikrat v. č. gg. misijonarje in večkrat sem moral ostati v misiji kaker gost.

Predragi g. prijatelj, veliko veliko bi sam imel pisati, kar sem važnega videl in posebno pa od katoliških misijonarjev slišal, ali časa in prostora mi pomanjkuje. Pa Bog daj, da bi se srečno zopet videli, serčno rad Vam bodem vse povedal, kar Vas bode mikalo.

Včeraj. 22. oktobra, smo došli v glavno mesto španske kolonije, Filipinskih otokov, Manila. Ker smo še zavoljo plitvega morja nekaj milj od kraja oddaljeni, nisem še bil na kraju, ampak še-le jutri pojdem. Z velikim veseljem slišim, da so v tem mestu kaker tudi na celem otoku skoraj sami katoličani.

Od kar smo zapustili Japonijo, je skoraj vedno slabo vreme in prav pogosto nam nevihta žuga, pa vender se nam hvala Bogu, do zdaj ni še nobena nesreča pripetila⁴

* *
*

II.

Bangkok (Sijam) 21. novembra 1888.

.

23. oktobra zvečer sem prejel v Manili Vaš jako cenjeni list od 6. septembra po tem ko sem ravno tisti dan v jutro pismo na Vas odposlal.

Nevrednega se čutim Vašega predobrega mnjenja o meni, da najdete vredno kaj iz mojega pisanja tisku izročati. Ako bi bil jaz to pred vedel, potrudil bi se bil stvar nekaj bolje in obširniše popisati.

V Manili smo ostali do 29. oktobra osem dni, in ravno vsih

tih osem dni je bila na večer od polu 6. do 9. ure prelepa in velikanska procesija, kot slovesnost „rožnega venca“. Hiše, kjer je imela procesija hoditi, so bile tudi po dnevi s praporji in preprogami, ulice pa s krasnimi slavloloki okinčane. Zvečer pa, ob času procesije, so bili zvoniki, hiše in slavloloki prekrasno razsvetljeni; vžigavalo se je tudi mnogo bengaličnih ognjev vsake barve. Tako lepe razsvetljave, kaker tudi procesije, še nikoli nisem videl. Take slovesnosti se pri nas gotovo ne nahajajo.

Ker je bil Nj. visokost Nadvojvoda gost tamkajšnjega namestnika ali guvernerja, bil je tudi on k procesiji povabljen, ktere se je zadnji dan tudi sè svojim voditeljem vdeležil.

V Manili ni videti posebno lepih palač, kaker v večih mestih angleške Indije, a tem več se vidi krasnih in velikih cerkev.

Prebivalci Manile, kaker tudi skoro vsih Filipinskih otokov so skoro sami katoličani (le v gorah je ostalo še nekaj malo poganstva) in španska vlada, ki čez te otoke zapoveduje, tudi ne dovoli, ne le samo poganskih, ampak tudi protestantovskih cerkev ne, tako da se v Manili drugih, razen katoliških cerkev ne vidi. In to se mi zdi prav, ker ako bi se dovolilo krivovercem razširjanje svoje vere, ne bi bilo tukaj toliko pobožnih kristijanov. *)

Po odhodu iz Manile smo došli po šestdnevnem prav prijetnem popotovanju po južno-kitajskem morju — 4. dan t. m. — v Sajgon, francosko posestvo v Indo-Kitaju. Kaker Kalkuta, Rangun, Ningpo, Sang-haj, kjer smo že bili, tako je tudi Sajgon v notranjem, tako, da smo nekaj ur po reki Dunay mej gosto z vročezemeljnimi rastlinami zaraščenimi bregovi brodarili. Morete misliti, dr. pr., da tako brodarjenje našim, če tudi terdim mornarskim sercem dobro in prijetno de, ker mi navadno druge zelenjave ne vidimo, kaker tisto, ki jo kuhar za juho na brod prinese.

*) Vzrok, da so tukaj hiše majhne in tudi lesene je ta, ker bi sicer pogosti potresi mnogo škodili. Pred par leti je bila neka druga avstrijska ladja tam, ter so ravno neko cerkev propravljali, ki jo je bil potres precej poškodoval. — Glede pobožnosti na tih otokih se je tudi še to opazilo, da ko n. pr. Ave Marijo zvoni tedaj se vstavijo vsi vozovi, ako igra godba, preneha za ta čas, da molitve ne moti. — Škof ima tukaj veliko oblast, ne samo v cerkvenih zadevah, ampak tudi pri vladanju, in je neka verhovna oseba v tistih krajih. — Redovnikov razne verste je tam mnogo, dominikanov, frančiškanov in drugih. (Tako pripoveduje neki drugi prijatelj, ki je tudi tam bil.)

Mesto Sajgon ima neizrečeno lepo lego, in skoraj vsaka hiša ima svoj vert. Ceste in ulice so tudi jako lepe. V obče so mesta v francoskih kolonijah veliko bolj prijetna, kaker v angleških kolonijah, ker mej tem ko Francoz za olepšanje in čistost celega mesta skerbi, imajo Angleži veliko elegantnost, kjer oni bivajo in kjer imajo svoje urede, drugi del mesta je pa navadno smerdljiv in vmazan, tako da se v tih mestih precej pozna angleško samoljubje in sicer ne samo v tim, ampak tudi v več drugih obzirih.

Obiskal sem glavno cerkev, ki je jako velika in neizrečeno lepa. Kar mi je pa v tej prelepi cerkvi najbolj v oči padlo, so bili štacijoni ali postaje sv. Kristusovega terpljenja, ki so v kamen vsekani in vsak za se dela darilnik (altar). — Kaker veči del glavne cerkve tukaj v Jutrovem, posvečena je tudi ta prečisti Devici Mariji. — Zavaljo pomanjkanja časa nisem obiskal misije. Mladina obojega spola je bila videti v velikem številu sprehajaje se z misijonarji in redovnicami; tedaj dobro znamenje razširjanja naše sv. vere.

Na 9. 11. smo zapustili Sajgon in brodarili poleg Kočinčine in Kambodže proti državi „belega slona“ Sijam, in 15. novembra se je zakotvila „Fasana“ čez 20 angleških milj (ali 5 geogr. t. j. 10 ur.) daleč od glavnega mesta Bangkok, in sicer tudi okoli 8 angleških milj daleč od brega, ker je tukaj morje v veliki daljavi jako plitvo, torej tudi za kupčijo jako nevgodno. Čeravno je naša postaja tukaj do 26. novembra vendar ne more nobeden drugi na kraj, razen Nj. Visokosti in njegovega spremstva, obstoječega iz 15 oseb.

Precej ko smo se bližali sijamski zemlji, nam je došla na-proti kraljeva jahta, krasna ladja, z dvema kraljevima princema, ketera sta precej Nj. Visokost našega Nadvojvodo obiskala in povabila na kraljevi dvor.

Koj drugi dan smo odpluli z isto jahto po reki Meinham in po petih urah brodarjenja smo došli v Bangkok. — Mi ne biva-mo v dvoru, ampak v neki lepi kraljevi palači blizu dvora, in celo reči se mora, da v veliko lepši kaker v Japoniji.

Opazi se lahko, da tukaj v Sijamu imajo dobro voljo po-snemati evropejsko omiko; mej tem bi pa radi tudi svoje po-ganske šege prideržali, kar ne gre. In zato se mora tukajšna dvorna eleganca primerjati z neotesanim kmetom, ki bi se z go-sposko obleko odel. Za postrežbo je oddeljenih čez 40 mož, ali kar je treba, ne dobi se prenaglo. — Palača, v kateri bivamo,

je po evropski napravljena, s tim razločkom, da so videti, kamer se človek oberne po vsih kotih v izbah zlate in pozlačene svete podobe in hudiči budistovske krivovere. Skoro nikjer ni videti znamenja te poganske vere, da nebi bilo poleg tudi spakove podobe. — Jedila so pri vsakem obedu še mnogobrojniša, kaker pri japonskem dvoru, pa dosti manj okusna.

V obče se vidi, da je volja od strani sijamskega dvora dobra, zadovoljiti goste, za kar moramo biti jako hvaležni in Boga prositi, da jim z lučjo svete in prave vere poverne. — Mora se tudi po pravici reči, da so Sijamezi jako dobri ljudje, le škoda da so preveč leni.

Še mnogo znamenitosti bi Vam imel povedati o vsem, kar tukaj pri dvoru opazujem, ali časa mi za to pomanjkuje. Razun kadetov je bilo vse spremstvo dekorirano; tudi jaz sem prejel zlato svetinjo.

Mesto Bangkok je, razun nekaj okoli kraljevega dvora, prav tožne oblike, tako da žalost in groza človeka spreha, ko to mesto nekaj bolj ogleduje, ker nesnaga in nered v popolnoma lesenih bajtah je čudovita in večina ulic je pregnjusnih, da bi se mi evropejci upali v nje stopiti. Sijam nima še nobene železnice, in kaker se govori, tudi dobrih voznih cest ne. To je res žalostno, ako se pomisli, da ima dvor mnogo bogastva na razpolaganje. Kamer se človek oberne, tam vidi neštivilno pagod (budistovskih templjev), — za katere se jako dosti denarja potrosi.

Obiskal sem tukajšnje č. gg. misijonarje, Francoze; povedali so mi, da naša sveta katoliška cerkev še precej napreduje, ali da je spreobrnjenje k naši sv. veri težavno, ker je tukaj pravi budistovski Rim. Kako žalostno je tukaj, priča to, da do današnjega dne niso imeli še nobene prave šole, razen ene lesene, katero vzderžujejo č. gg. misijonarji. Pa zdaj se zida, hvala Bogu, lepo in veliko poslopje, (za nekimi državnimi poslopji največe v Bangkok) precej pri glavni katoliški cerkvi. V tej šoli bodo podučevali, kaker skoro v vsih boljih šolah na Jutrovem, naši katoliški misijonarji. Denes je bil na obed povabljen tudi tukajšnji škof. — Da Vam popravici povem, imam res obilo opravkov, in zato ne morem svojega pisanja nadaljevati Naše daljnje bivanje pri dvoru, upam Vam popisati iz Singapore okoli začetka decembra.

Dopisi.

Iz Kranjske Gore 11. decembra 1888.

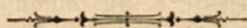
Tukaj je sprejemal dne 21. novembra prečastiti predstojnik in vizitator tretjega reda, P. Jožef Bizavičar iz Ljubljane, očitno obljubo od tretjerednikov. Po primernem nagovoru je naredilo obljubo 58 udov iz domače fare in 11 iz Rateč. Bog poplačaj trud, tretjerednikom pa daj dar stanovitnosti!

V. B.

Od Sv. Trojice v Slovenskih goricah, 12. dec. 1888.

„Cvetje“, ki je v prvi versti glasilo III. reda sv. Frančiška, tudi razširjevanje različnih bratovščin pospešuje. Posebno hvaležen sem za spise o karmeljski bratovščini in pa o društvu živega rožnega venca, ker se oboje pri sv. Trojici poleg III. reda pridno goji. Društvo živega rožnega venca ima 72 rož. V karmeljsko bratovščino so že več let posamezni patri sprejemali, ali letos se je meseca marcija karmeljska bratovščina kanonično ustanovila. Karmeljska bratovščina ima torej pri Sv. Trojici v Slov. goricah svoj sedež in Marijin altar pod korom je bratovski altar, ki ga krasi lepa nova podoba karmeljske Matere Božje. 18. marcija t. l. je bil Jakob Ploj prvi sprejet in v zapisnik zapisan, in zdaj v decembru imamo nekaj nad 420 udov.

P. F. B.

Še nekaj o mesečnem vabljanji v društvu živega rožnega venca.

V zadnjem zvezku smo rekli, da morajo udje ene rože živega rožnega venca za 15 svetih skrivnosti vsak mesec vabljeti, ako se hočejo vdeleževati podeljenih odpustkov. V nekaterih primerih pa bi bilo to vabljanje zelo težavno, v drugih skoraj nemogoče. Zato so prosili škofje nekaterih škofij v Rimu dovoljenja, da bi se vdeleževali udje imenovanega društva odpustkov, tudi ako ne bi več vabljali. Tako dovoljenje je prejela sekovska škofija 25. maja 1883, linška 15. decembra 1883 in morebiti še druge. V škofijah, ketere imajo to dovoljenje, se vdeležujejo udje živega rožnega venca odpustkov, ako tudi ne vablajo za skrivnosti, temuč molijo ta mesec

postavimo prvo skrivnost, drugi mesec drugo, tretji tretjo in tako dalje kakor smo vže povedali.

A.

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Ribnice na Štajerskem se zahvaljuje T. J. B. K. presveti Trojici, sv. Frančišku in sv. Antonu Padovanskemu za vse prejete dobrote in vse križe in težave, ob enem se priporoča vsem tretjerednikom v molitev. (V pismu je bil 1 gl. Ako je namenjen „Cvetju“ v podporo, Bog poverni; ako v kak drugi namen, naj se naznani, ker za tiskanje zahvale ali priporočila ni treba posebnega plačila.) —

Neka tretjerednica se zahvaljuje Bogu in Mariji Devici in sv. Frančišku in vsem svetnikom, skozi katerih priprošnje je dosegla stan, ki si ga je želela; ob enem se nadalje priporoča v molitev, da bi mogla prav živeti po božji volji in dušo izveličati. —

M. E. se zahvaljuje M. B. in sv. Frančišku za ozdravljenje svojega sina, ter zato, ker je njen sin dobil pošteno službo.

Iz Mozirja.

Moja mati so ležali nevarno bolna celo zimo. Vsakoverstna natorna zdravila, ki so jih rabili, niso pomagala; koliker daljši, toliko hujši je bila bolezen. V ti stiski opravimo domači skupaj devetdnevniko sv. Antonu P. v čast. Obljubil sem, ako jim Bog na njegovo mogočno priprošnje še ljubo zdravje dodeli, to v „Cvetju“ razglasiti. Vidno so zdraveli in zdaj morejo že svoje dolžnosti, kakor poprej spolnovati. Tisočkrat bodi hvala Bogu vsegamogočnemu in sv. Ant. Pad. za vslišano molitev!

A. D. tretjerednik.

Iz Braslovč:

Večna čast in hvala naj bo vsmiljenemu Bogu za vslišano molitev. Nevarno so nam zboleli dobri oče, k temu nam preti še druga nesreča. Opravili smo združeni, da bi še oče ozdraveli in nesreča bila odvernjena, devetdnevniko v čast blaž. Devici Mariji, sv. Jožefu, sv. Fr. Ser. in sv. Antonu Pad. Za naglo pomoč naj bo Bog češčen v svojih svetnikih.

M. H.

Od sv. Jurjana Ščavnic na Štajerskem:

Po zaupljivi prošnji, s katero sem se zatekel k Mariji Devici in sedem svetim očetom Servitom, sem zadobil petkrat posebno pomoč, in enkrat skoz družbo Marijinega zadostenja in sedem svetih očetov. Po zaupni prošnji, s katero sem se obrnil k brezmadežni Materi in že imenovanim ljubim svetnikom so tudi moj oče ozdraveli.

Tudi sem bil v veliki zadregi zastran neke časne reči čez osem let, in tekoče leto sem se s posebnim zaupanjem priporočil sedem svetim očetom, Mariji pomočnici kristijanov. In glej! kar sem prosil, to se je zgodilo. Zato s prehvaležnim srcem objavljam to na tem mestu.

T. R.

Od sv. Benedikta, 28. decem. 1883.

Lansko leto me je začelo v eno ramo boleti strašno zlo, da se skoraj nisem mogla oblačiti več, in nobeno zdravilo mi ni pomagalo. Potem me je začela še druga boleti in ste me obe boleli, da nisem mogla ponoči spati več. Pa na enkrat se zmislím, kar sem večkrat v „Cvetju“ brala in obljubim tudi jaz sv. Antonu in prečisti Devici Mariji in sv. Jožefu devetdnevnic opravljati in če ozdravim, obljubila sem v „Cvetju“ naznaniti in ob koncu teh devetdnevnic sem popolnoma ozdravela. Pa ker nesem svoje obljube spolnila, da nisem v „Cvetju“ naznanila, mi ljubi Bog pošlje ravno tisto bolezen nazaj, in hitro se spomnim na tisto nespolnjeno obljubo in se hitro zatečem k sv. Antonu in prečisti Devici Mariji in sv. Jožefu; pa mislila sem si, da vender zdaj ne bom več vslišana, ker svoje perve obljube nisem spolnila. Ali koncu teh devetdnevnic sem bila popolnoma drugoč zdrava. Zato naj bo preserčna zahvala sv. Antonu in prečisti Devici Mariji in sv. Jožefu, naj bo čast in slava ljubemu Bogu. J. Z.

Iz Vojnika 22. listopada 1888.

Neka žena, mati osmih otrok, je bila hudo bolna, nobeno zdravilo ni pomagalo; kedor jo je obiskal si je mislil, da je smert gotova; skerb za otroke ji je delala veliko žalost; kaj bojo začeli če vmerjem? si je mislila. Potem jo obišče neki naročnik „Cvetja“ in ji daje zaupanje, da naj derži devetdnevnic k časti Lurdske Materi božji, sv. Francišku in sv. Antonu Padovanskemu, in naj obljubi v „Cvetju“ naznaniti, če bo vslišana. Ona je vbogala in deveti dan je bila nevarnost proč in zdaj je zdrava. Hvala Bogu, Mariji Lurdske, sv. Francišku in sv. Antonu Padovanskemu.

N. A.

Iz Vojnika 26. listspada.

S hvaležnim srcem naznanjam, da mi je bila neka domača žival hudo zbolela; vse zdravila so bila zastonj! kar se spomnim kaker naročnica Cvetju, na toliko vslišanih molitev, to mi je upanje dalo. Precej začnem devetdnevnicu k časti Materi Božji, sv. Frančišku, in svetemu Antonu z obljubo v „Cvetju“ naznani-
ti! Hvala Bogu, Mariji, sv. Frančišku in sv. Antonu, moja pro-
šnja je bila uslišana. T. Š.

S Kranjskega:

Očitno zahvalo izrekam sv. Antonu, ker me je dvakrat do-
brotljivo uslišal. Na Njegovo priprošnjo ozdravela mi je sestra
nevarne bolezni, v katerej jej zdravnik ni mogel nič pomagati.
Kmalu potem izginila mi je knjižica v vrednosti 1 gld. 20 kr.
in ni je bilo nikjer najti. Iskala sem zopet pomoči pri sv. An-
tonu in našla knjižico čez pol leta v tako čudnem kraju, da sme-
lo rečem, da je bila v tujih rokah. F. Ž.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo:

rajni udje tretjega reda skupščine pazinske: Nikolaj (Fra-
ne) Stranič; goriške: Katarina (Marija) Velišček iz Šmarti-
na, Marija (Bonaventura) Lukančič iz Kamnja; medanske:
Ana (Marija) Srebernič, Terezija (Roza) Jakončič, Štefan (Anton)
Zorzut, Marija (Alojzija) Muzlin; vipavske: Ivana Premrl
† 22. rožnika 1888, nazarske: Kranc Mica (s. Barbara), Per-
taniš Ana (s. Terezija), Tajnic Mica (s. Barbara), Ferme Mica
(s. Magd. Paciška); mariborske: Jožefa Černčič, Marija
Zupančič, Ana Šerbela (iz Jereninske), Ana Gradišnik (v Kam-
ci), Johana Štuhec (Št. Lenart pri Veliki Nedelji); svetotro-
jiške:

Fras Apolonija od Sv. Trojice,

Šerbela Ana od S. Jakoba.

Prelog Tereza od Sv. Križa pri Ljutomeru,

Vajs Matija od Sv. Benedikta,

Šuc Martin od Sv. Benedikta,

Bezjak Alojzija od Sv. Urbana,

Pölcl Agnes iz Negove,

Gregor Marija od Sv. Trojice,
Žižek Anton od Sv. Antona,
Čeh (Kocmut) Johana od Sv. Antona,
Golob Matilda od Sv. Benedikta,
Kurbos Apolonija od Sv. Beredikta,
Venšak Neža od Sv. Ruperta,
Šuštersič Marija od Sv. Trojice,
Čirič Ana on Sv. Antona.
Tašner Marija od Sv. Lenarta,
Šalamun Ana od Sv. Bolfanka,
Poštrak Jera od Sv. Ruperta,
Hölbl Franciska od Sv. Jurija v sl. gor.,
Anželj Katarina od Sv. Trojice.

Nadalje: dve tretjerednici U. P. in M. V. ki ste že dalj časa bolni in pri katerih je malo upati, da bi še kedaj popolnoma ozdraveli, da bi mogli prav poterpežljivo terpeti; in neka tretjerednica M. Z. priporoča svojega očeta, da bi se spreobrnili.

Priporoča se tudi neki tretjerednik F. V., katerega ljubi Bog že več let z raznimi križi in težavami obiskuje, in je slednjič zbolel, da že več mesecev iz hiše ne more.

Neki deček za spreobrnjenje.

Neki duhovnik III. r. da bi mu Bog na priprošnjo sv. Frančiška in sv. Antona dodelil ljubo zdravje, da bi mogel spolnovati dolžnosti svojega stanu.

Tretjerednica M. G. iz Vipave priporoča se, da bi ji Bog dodelil zdravje, ter svojega moža in otroke svoje, da bi živeli po Božji volji.

Tretjerednica I. R. iz Vipave — za zdravje na nogi, ter priporoča tudi svoje otroke.

Neki bolehen mladenič tretjerednik.

Ena oseba v neki posebni sili za srečen izid.

Ena bolnica za ljubo zdravje.

Vže eno leto bolna tretjerednica iz O., da bi ji Bog dal stanovitno poterpežljivost, ker ima raka na obrazu ter je več mesecev že v postelji, ne vidi svetlobe in jesti ne more, ker so se ji zobje vkupaj sklenili.

Naposled naj bodo obsežena v to priporočilo še razna druga, ki jih ne moremo posebej naštevati; saj so Bogu znana!

